

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ

**XX. ULUSLARARASI ORTAÇAĞ
TÜRK DÖNEMİ KAZILARI VE
SANAT TARİHİ ARAŞTIRMALARI
SEMPOZYUMU
02-05 KASIM 2016**

**XX. INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF THE
MIDDLE AGES TURKISH PERIOD
EXCAVATIONS HISTORY OF ART RESEARCHES
(02-05 NOVEMBER 2016)**

BİLDİRİ ÖZETLERİ / ABSTRACT BOOK

SAKARYA-2016

**SEMPOZYUM ÖZET KİTABI / SYMPOSIUM
ABSTRACT BOOK**
**SAKARYA ÜNİVERSİTESİ KÜLTÜR VE KONGRE
MERKEZİ**

**SEMPOZYUM BİLİM KURULU
SYMPOSIUM SCIENTIFIC COMMITTEE**

Prof. Dr. Abdühamit TÜFEKÇİOĞLU

Prof. Dr. Abdüsselam ULUÇAM

SAKARYA-2016

Prof. Dr. Ahmet AB BAYHAN

Prof. Dr. AB BAS

Prof. Dr. AB BORAN

Prof. Dr. AB Ömer UYSAL

Sakarya Üniversitesi

Esentepe Kampüsü, SAÜ Kültür ve Kongre Merkezi

54187, Serdivan, Sakarya/TÜRKİYE

T. 0090 264 295 5454 - 6218

F. 0090 264 295 5950

E-mail: xxortacag@sakarya.edu.tr

www.xxortacag.sakarya.edu.tr

Prof. Dr. Kıymet GİRAY

Prof. Dr. Machiel KIEL
Prof. Dr. Nermin ŞAMAN DOĞAN

Prof. Dr. Oluş ARIK

Prof. Dr. Osman ERAVŞAR

Prof. Dr. Rahmi Hüseyin ÜNAL

Prof. Dr. Recai KARAHAN

Prof. Dr. Rüçhan ARIK

Prof. Dr. Selçuk MÜLAYİM

Prof. Dr. Yaşar ÇORUHLU

Dr. Aliye İBRAGİMOVA

Dr. Hadice ESADOVA

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU

SYMPOSIUM ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Hamza GÜNDOĞDU

Yrd. Doç. Dr. Tülin ERTAN

Yrd. Doç. Dr. Gülsen TEZCAN KAYA

Yrd. Doç. Dr. Ela TAŞ

Arş. Gör. Mert AĞAOĞLU

Arş. Gör. Murat ALKAN

Arş. Gör. Rumeysa IŞIK YAYLA

The iconographic elements of the scene are Mary on her death-bed, Jesus holding Mary's soul in his arms, Mary's soul as a baby (eidolon), angels, apostles, church fathers, theologians, houses, mourning women, Jewish man who aims to attack Mary's body and an angel who cuts the Jewish man's hands.

Mural depictions of Byzantine churches in Cappadocia have an important place in surviving examples of Byzantine monumental art. In twenty-three Byzantine churches in the region, Koimesis scenes were recorded. Some of them are substantially destroyed but the iconographical data were recorded by publications or the location of the churches are definitely known. As one of them, Cemil Hagios Basileos Church was recorded by Guillaume de Jerphanion, the first scholar to undertake systematic explorations in the region. He mentions the church, a destroyed Koimesis scene and dates the scene on 11th century but he doesn't give a clear information about the location of the church and the iconography of the scene. In his book there is not any visual data about the church and the scene. The visual data about the church and the scene are not seen on the later publications about the mural paintings of the Byzantine churches in Cappadocia. In this presentation, Cemil Hagios Basileos Church and the Koimesis scene will be presented with the plan of the church and the photographs which were documented during our field study in the region in 2012.

Keywords: Byzantine Art, Iconography, Dormition, Mary, Cappadocia

Gökçen Kurtuluş ÖZTAŞKIN

Olympos Episkopeion Kazılarında (2007-2014)

Elde Edilen Sonuçlar

Olympos Episkopeion'u (Piskoposluk Sarayı) kentin kuzey bölümünde, doğu-batı aksında kentin merkezinde bulunmaktadır. Kuzey kentin genel fiziki dokusunda önemli bir yer teşkil eden iki caddenin kesiştiği alanda konumlanmıştır. Episkopeion yaklaşık 128x62 m. ölçülerinde dikdörtgene yakın bir plâna sahiptir. Transeptli kilise, üç nefli düzenlenmiş vaftizhane ve trikonkos planlı rölik şapelinden oluşan dini yapılar kompleksin merkezinde yer alır. Batı bölümünde triclinium ve ofis birimleriyle idari işlevli

yapılar bulunur. Dekorasyonu ve konumu göz önüne alındığında kompleksin batısında yer alan peristylin de dini işlevli olduğu anlaşılmaktadır. Görevli din adamlarına ait odalar, çevre duvarının kuzey ve batı kenarlarına sıralanmıştır. Doğu bölümde ise piskoposun özel konutu yer alır. Farklı işlevdeki yapılar arasındaki sirkülasyon koridorlar ile sağlanmıştır.

Olympos kentinde 1999 yılında başlayan yüzey araştırmalarında genel hatlarıyla planı çıkarılan komplekste 2007 yılından itibaren kazı çalışmaları yürütülmektedir. Elde edilen veriler sayesinde kompleks içerisindeki yapıların işlevleri tanımlanmıştır. Kazı çalışmalarında kilise ve vaftizhane zemininde geometrik motiflerden oluşan opus sectile tekniğinde döşemeler açığa çıkarılmıştır. Peristyl zemininde ise geometrik, bitkisel ve figürlü kompozisyonlardan oluşan opus tessellatum tekniğinde mozaikler tespit edilmiştir. Çalışmalarda zengin motif repertuarı sunan mimari ve liturjik işlevli taş eserler ele geçmiştir. Bu eserler sayesinde kilise, vaftizhane, triclinium ve peristyl için yükseklik tanımlamaları yapılabilmiş ve bu yapılar için restitüsyon önerileri getirilmiştir.

Vaftizhane, peristyl ve triclinium duvarlarında karşılaşılan balık pulu, zik zak, sepet örgüsü ve dairesel rozet biçimindeki tuğla süslemelerin benzerleri genellikle Orta ve Geç Bizans Dönemi içerisinde ele alınır. Ancak, episkopeionda yürütülen kazı çalışmalarının ortaya koyduğu veriler göz önüne alındığında, Olympos episkopeionunda karşılaşılan tuğla süslemelerin Erken Bizans Dönemi'ne ait oldukları anlaşılmıştır.

Sunulacak bildiri; kazı çalışmaları sonucunda ulaşılan veriler ışığında; restitüsyon önerileri tanıtılacak, işlev ve tarihlendirme önerileriyle birlikte bütüncül bir değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bizans, Likya, Olympos, Piskoposluk Sarayı, Mimari Restitüsyon

The Obtained Results from the Excavations at Episkopeion of Olympos (2007-2014 Seasons)

The Episkopeion (Bishop Palace) of Olympos is located in the centre of the city, at an intersection of two main streets constituting an important sector of the overall urban organisation of the north city. The complex measures approximately 128 x 62 m. The main structure of the complex is built by the religious

buildings such as church with transept, a large three naved baptistery and a triconch reliquary.

On the western side of the church there are a triclinium and the offices as the administrative buildings of the complex. The peristyle court should also have a religious function because of its location and decoration. The rooms for the clergy are located behind the western and northern parts of the encircling wall. The eastern part, measuring 38x54 m., contains the private residence of the bishop. Connecting corridors channel the circulation between the different functioned structures of the complex.

In the surveys began in 1999 in Olympos, the plan of complex roughly charted. The excavations are being carried out since 2007. Functions of the buildings have been described within the data obtained from excavations.

Opus sectile floors consist of geometrical patterns uncovered in the church and the baptistery. As to peristyle floor, opus tessellatum mosaics consist of geometrical, floral and figurative compositions have been determined. Architectural and liturgical stone elements with richly designs found from the buildings. Through these artifacts, height definitions could be described for the church, baptistery, triclinium and the peristyle.

Thus, restitutions could be offered for these buildings. Brick decorations consist of fish scale, zig zag, basket weave and circular rosettes; could be seen on the walls of baptistery, triclinium and peristyle. Similar examples of these brick decorations usually dated to the Middle and Late Byzantine Period.

Nevertheless, taking into consideration of the data obtained from excavations, brick decorations of the Episkopeion of Olympos belonging to the Early Byzantine Period. In this study, in the light of the accessed data from the excavations; restitutions will be presented, an integrative assessment will be made with function and date suggestions.

Keywords: Byzantine, Lycia, Olympos, Bishop Palace, Architectural Restitution